

RATKAISUKESKEISESTI KOHTI VÄESTÖMUUTOKSIEN HAASTEITA

*Käytännön kokeiluja
Kuntaliiton
verkstoperuskoulu
-hankkeessa*

Anne Lahtivirta
Kasvun ja oppimisen johtaja
Suonenjoen kaupunki

17.9.2024

OLETKO
KUULLUT...

**... ETTÄ JOSSAIN
KUNNASSA
OLISI
OPPILASMÄÄRÄT
VÄHENEMÄSSÄ?**

**... ETTÄ JOSSAIN
KUNNASSA
OLISI
HANKALUUKSIA
PYÖRITTÄÄ
YLÄKOULUA
OPPILASMÄÄRÄN
ROMAHTAESSA?**

**... että jossain kunnassa
olisi haasteita saada
kelpoista
opetushenkilöstöä?**

**... että jossain
kunnassa
olisi
taloudellisia
haasteita?**

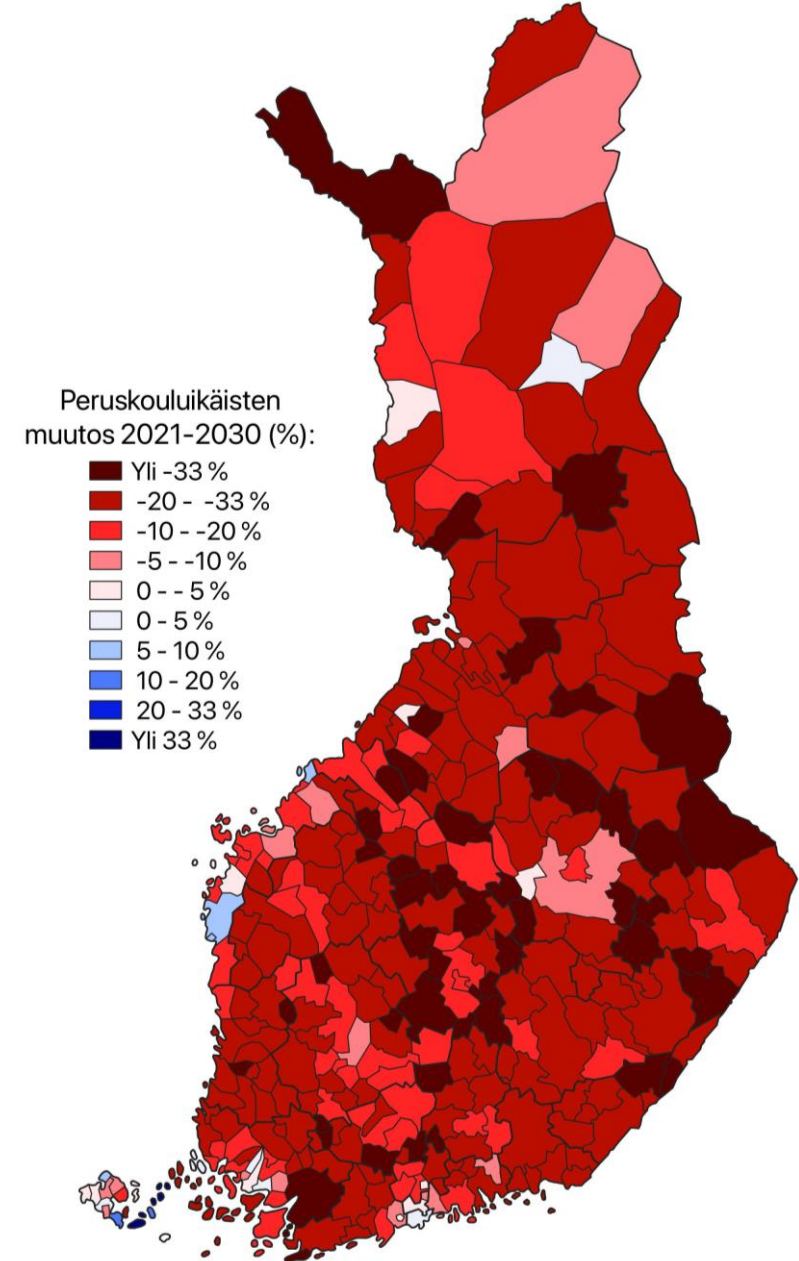

VOIKO
NÄITÄ
ONGELMIA
JOTENKIN
RATKAISTA?

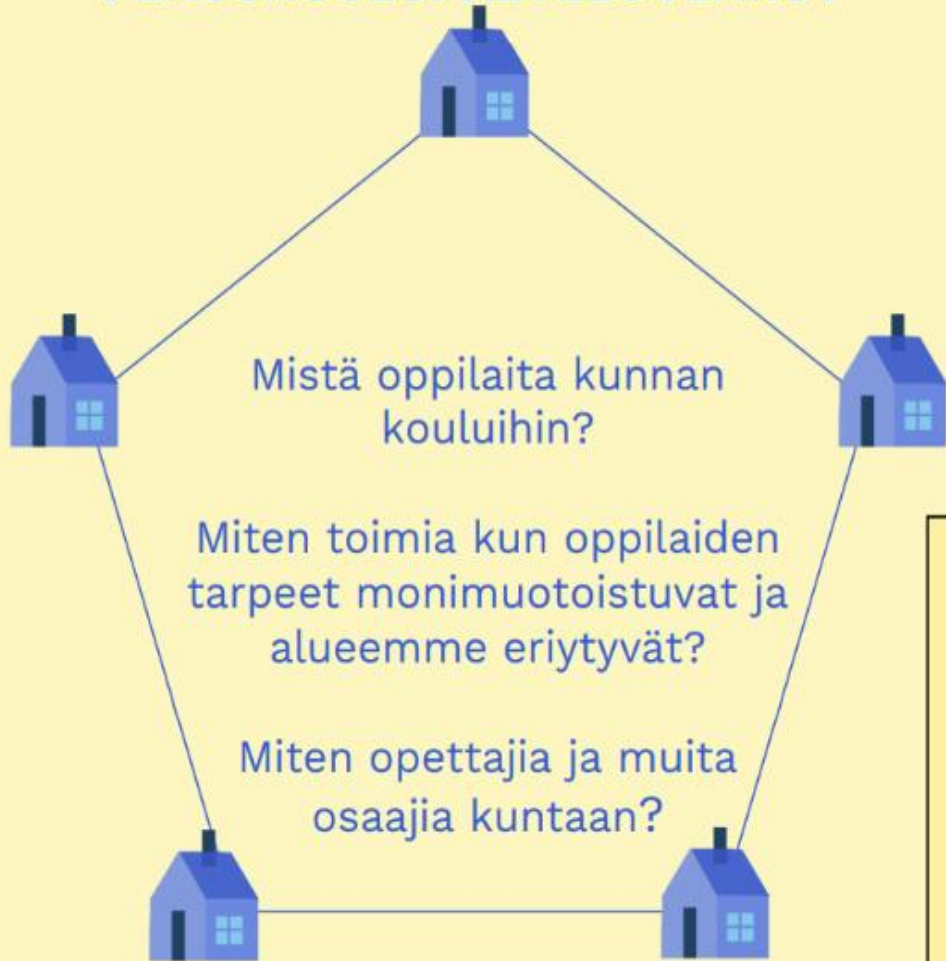
Lasten määrä vähenee

- **Emme vielä näe täysin syntyvyyden laskun vaikutuksia.** Vaikutukset ovat huomattavasti ”rajummat” 2020-luvun aikana ja 2030-luvulla.
 - Alakouluikäisten määrä vähenee ainakin vuoteen 2029 asti, yläkouluikäisten määrä alkaa supistua voimakkaasti 2020-luvun loppupuolella ja 16–18-vuotiaat supistuvat 2030-luvulla.
 - **Niin kauan kun tarkastelemme jo syntyneitä ikäluokkia, supistuminen on lähes varmaa.** Vain poikkeustapauksissa muuttoliike voi kääntää suuntaa merkittävästi. Tuleva syntyvyys on taas mysteeri.
- **Miten kuntien tulee reagoida koululaisten määrän laskuun - yksi keskeisimmistä koulutuspoliittisista kysymyksistä 2020-luvulla?**

7-15-vuotiaiden kehitys
2021-2030. Lähde: MDI:n
kansallinen ennuste 2022

KUNTIEN ERILAISTUVAT PERUSKOULUPALVELUVERKOT

VERKOSTOKOULUT KUNTAPOHJAISEN PERUSOPETUKSEN TUKENA

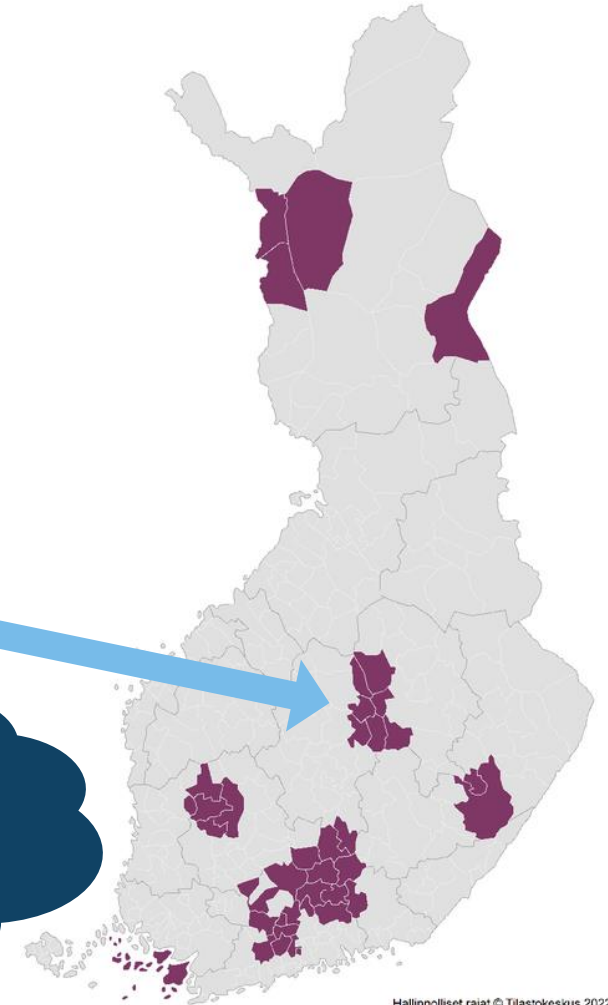
Miten ja milloin verkostomaisempi toimintatapa on kaikkia hyödyttävä ratkaisu perusopetuksen järjestämiseksi?

Kuntaliiton verkstoperuskoulu-hankkeen pilotit

- **Päijät-Häme:** Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki, Sysmä
- **Riihimäen seutu:** Hausjärvi, Loppi, Riihimäki
- **Pirkanmaa, Satakunta:** Ikaalinen, Ylöjärvi, Jämijärvi, Parkano, Hämeenkyrö
- **Kielisaareke-kunnat:** Vihti, Nurmijärvi, Hämeenlinna, Kerava, Hyvinkää, Tuusula
- **Uusimaa:** Tuusula (ns. kielisaarekkeen rinnakkaishanke)
- **Lappi:** Salla, Lapin yliopiston harjoittelukoulu
- **Tunturi-Lappi:** Kittilä, Kolari, Muonio
- **SavoGrow:** Vesanto, Rautalampi, Keitele, Pielavesi, Suonenjoki, Tervo, Konnevesi
- **Varsinais-Suomi:** Kemiönsaari, Parainen
- **Etelä-Savo:** Savonlinna, Enonkoski

<https://www.kuntaliitto.fi/verkstoperuskoulu>

Hallinnolliset rajat © Tilastokeskus 2022
Kartta ja teema © Suomen Kuntaliitto

KUNTA
LIITTO

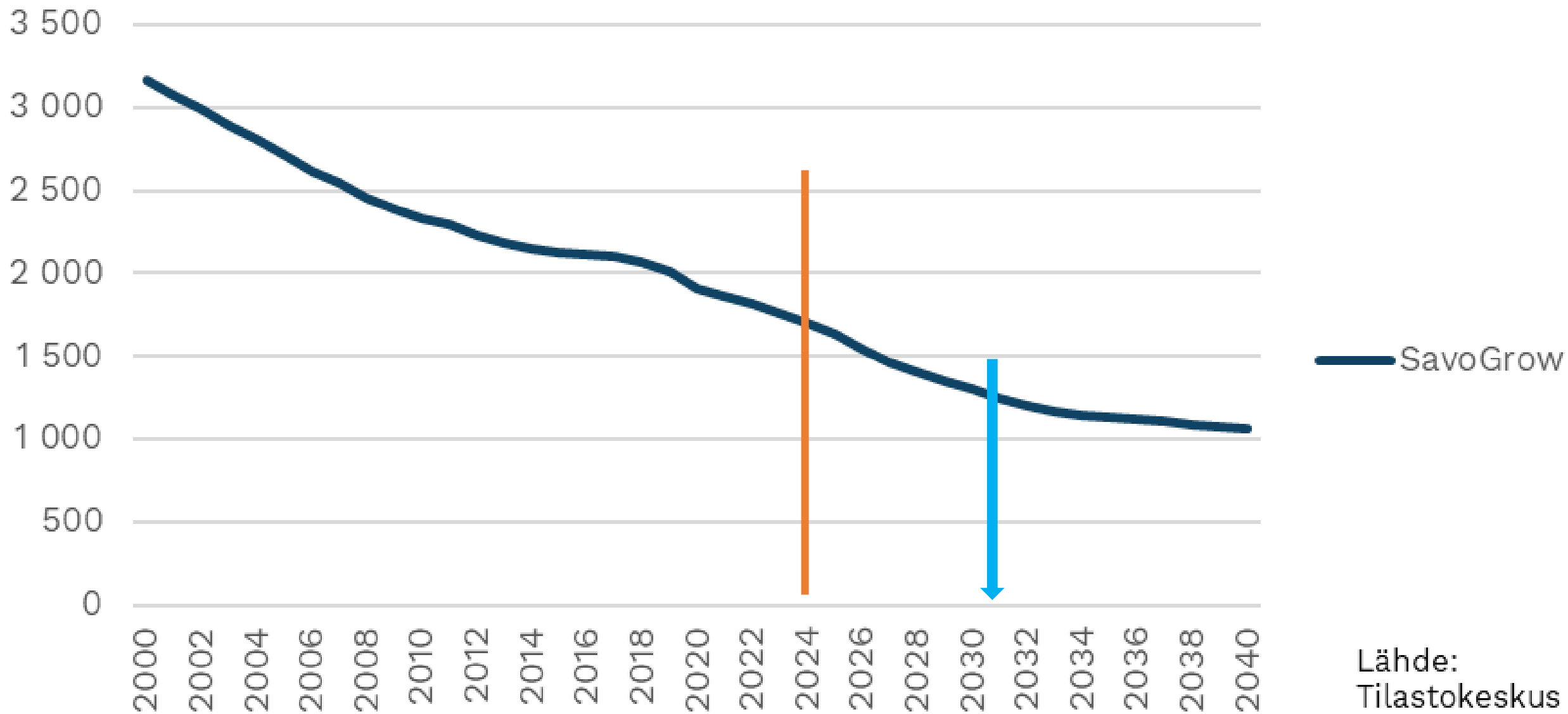
Verkostoalue

SavoGrow -kunnat ja Konnevesi

- ▶ **KEITELE**
- ▶ **PIELAVESI**
- ▶ **RAUTALAMPI**
- ▶ **SUONENJOKI**
- ▶ **TERVO**
- ▶ **VESANTO**
- ▶ **KONNEVESI**

7-15 –vuotiaiden määrä, 2000-2023 toteuma ja 2024-2040 väestöennuste

SAVOGROW **ja** **KONNEVESI**

Verkostoperuskoulu

HUPA

UKK3.0

TV4.0

VPK5.0

HUPA

DIGITAALISTEN RATKAISUJEN JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN

- Verkostomainen toimintakulttuuri
- Verkon yli toimiminen
- Opetustilat ja laitteistot jokaiseen kuntaan

TIEDON KERÄÄMINEN ERILAISISTA MALLEISTA

VPK5.0 TV4.0
UKK3.0

- Uusi lähestymiskulma
- oppilaan ja opettajan toimijuuteen
 - sisältöjen rakentamiseen

HUomisen Peruskoulu Alueellisesti

OPH:n valtionavustus digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa

246.600 €

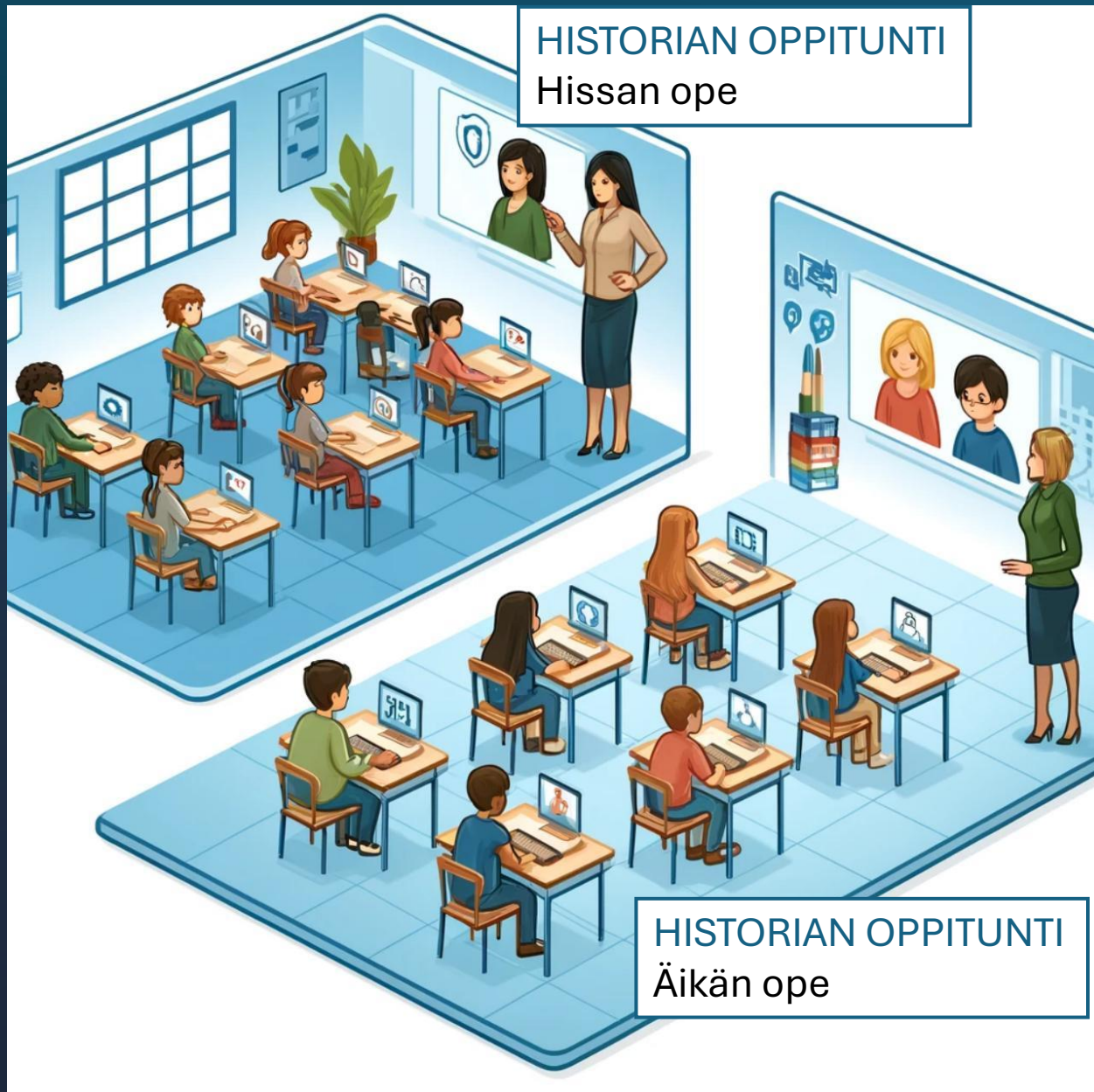
OPPIAINE- JA OPPITUNTIPERUSTEINEN ETÄOPETUS

Opetusta ja oppimista virtuaalisessa oppimisympäristössä yhteensovitulla laitteistolla alueellisesti

Monipaikkainen yhteisopettajuus

Tutkimuksellisen tiedon tuottaminen

- Yliopistoyhteistyö
- Opettaminen-oppiminen
- vuorovaikutus

VPK 5.0

- Opetus etäyhteydellä (substanssiosaaminen)
- Opettajat seuraavat molempia ryhmiä ja voivat antaa ohjeita ja palautetta reaaliaikaisesti
- Molempien ryhmien opiskelijat voivat
 - o työskennellä yksin
 - o tehdä yhteistyötä omassa ryhmässä
 - o työskennellä toisen ryhmän kanssa

TV4.0

- Yhteiset projektit yli kuntarajojen
- OPS-yhteistyö
- Verkkovälitteinen oppiminen

- **Osaamisen jakaminen**
- **Valinnaisainetarjonnan monipuolistaminen**
- **Digitaitojen vahvistaminen**

UKK3.0

- Raivataan tilaa OPS-perusteiden oppimis- ja tiedonkäsitteille:
- Mietitään uusiksi
 - opettajan suhde sisältöihin
 - opettajan suhde oppilaisiin
 - opettajan suhde kollegoihin
 - tavoitteiden ymmärtäminen, arviointikäytännöt
 - koulun arjen aika-tilarakenteet
- Opettajille oman työn reflektion työkalut

Oppiainerajat ylittävät sisältökokonaisuudet
Oppitunneista viikkosuunnitelmaan
Monipaikkainen yhteisopettajuus
https://youtu.be/yRAHWK4m_hl?si=ITahlyVqfUQ935v9

KIINNOSTUITKO?

VPK5.0

kati.laine-rissanen@konnevesi.fi

mari.jamsen@konnevesi.fi

kimmo.honkanen@suonenjoki.fi

anne.lahtivirta@suonenjoki.fi

UKK3.0

ville.ahonen@keitele.fi

nina.toikkanen@keitele.fi

matti.vanttinen@rautalampi.fi

juho.pahajoki@rautalampi.fi

TV4.0

hanna.airaksinen@tervo.fi

jaana.ruuskanen@vesanto.fi

vuokko.rossi@vesanto.fi